

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА

За процену ризика на радним местима и у радној околини коришћена је модификована **AUVA** метода.

Елементи за процену и вредновање ризика по AUVA методи су вероватноћа настанка опасности, односно штетности и тежина могућих последица. Сходно томе, ниво ризика (НР) је дефинисан као производ ранга вероватноће настанка нежељеног догађаја (РВ) и ранга могуће тежине повреде (РП):

$$HR = RV \cdot RP$$

Вероватноћа настанка опасности, односно штетности зависи од изложености радника опасностима и штетностима и од стања радне околине (постојећег стања безбедности и здравља на раду).

Изложеност радника опасностима и штетностима рангира се на следећи начин:

Изложеност опасностима и штетностима током радног дана (недеље, месеца, године) у %	Квалитативно рангирање изложености опасностима и штетностима	Квантитативно рангирање изложености опасностима и штетностима
< 20%	Врло ретко	1
21% - 40%	Повремено	2
41% - 60%	Често	3
61% - 80%	Претежни део радног времена	4
> 80%	Све радно време	5

Стање радне околине, односно постојеће стање безбедности и здравља на раду, одређено је следећим елементима:

Редни број	Елементи за оцену стања радне околине	Усклађеност са захтевима/задовољава	
		ДА	НЕ
1.	Радни простор и радне површине		
2.	Средства и опрема за рад		
3.	Заштита од удара електричне струје		
4.	Грејање и вентилација		
5.	Микроклима		
6.	Осветљеност		
7.	Електромагнетно зрачење		
8.	Бука и вибрације		
9.	Атмосферски и климатски утицаји		
10.	Заштита од пожара и експлозија		
11.	Путеви за пролаз, превоз и евакуацију		
12.	Сировине, основни и помоћни материјал		
13.	Организационе мере безбедности и здравља на раду		
14.	Средства и опрема за личну заштиту		
15.	Оспособљеност за безбедан рад		
16.	Обавештеност из области безбедности и здравља на раду		
17.	Пружање прве помоћи		
18.	Заштита непушача, забрана узимања алкохола и других средстава зависности		
19.	Одржавање радних просторија		
20.	Стање просторија за личну хигијену		
21.	Инспекцијски налази о извршеном надзору		
22.	Повреде, професионална обољења и обољења у вези са радом		

На основу нивоа усклађености са захтевима безбедности и здравља на раду одређује се **ранг стања радне околине (РО)** на следећи начин:

Испуњеност захтева безбедности и здравља на раду (БЗР) у %	Квалитативно рангирање стања радне околине	Квантитативно рангирање стања радне околине
БЗР >80%	задовољавајуће	1
60%<БЗР<80%	средњерочно потребне мере	2
40%<БЗР<60%	краткорочно потребне мере	3
20%<БЗР<40%	тренутно потребне мере	4
БЗР ≤ 20%	мере за тренутни прекид радног процеса	5

Ранг вероватноће настанка опасности и/или штетности одређује се као производ ранга изложености и ранга стања радне околине према следећој табели:

Мера вероватноће опасности и штетности	Квалитативно рангирање вероватноће опасности и штетности	Квантитативно рангирање вероватноће опасности и штетности
1,2	Занемарљива	1
3,4,5	Мала	2
6,8,9	Средња	3
10,12,15,16	Велика	4
20,25	Изразито велика	5

Ранг тежине могућих последица одређује се према следећој табели:

Опис последице	Квалитативно рангирање тежине могуће последице	Квантитативно рангирање тежине могуће последице
Довољна само прва помоћ	Врло лака	1
Медицински третман са боловањем до 3 дана	Лака	2
Лечење које укључује и хоспитализацију	Средње тешка	3
Трајно измењена радна способност	Тешка	4
Колективна повреда и/или трајно угрожавање животних функција и/или повреда са смртним исходом	Смртна или колективна	5

Рангирање ризика

Ниво ризика се одређује као производ ранга вероватноће настанка опасности и/или штетности и ранга тежине могућих последица:

Ниво ризика	Квалитативно рангирање ризика	Квантитативно рангирање ризика
1,2,3,4,5	Безначајан	I
6,8,9	Мали	II
10,12	Средњи	III
15,16	Висок	IV
20,25	Екстремни	V

Ранг ризика се одређује за сваку идентификовану, односно могућу опасност и/или штетност на радном месту и у радној околини.

Идентификација опасности и штетности на радном месту и у радној околини и могуће последице

Р.Б.	Радне активности	Могуће опасности или штетности	Могуће последице
1.			
2.			

Рангирање ризика

Р.Б.	Шифра опасности или штетности	Ранг изложености (РИ)	Ранг стања радне околине (РО)	Ранг вероватноће (РВ)	Ранг тежине могућих последица (РП)	Ниво ризика (НР)	Ранг ризика
1.							
2.							

Ранг ризика радног места одређен је највишим рангом ризика од поједине опасности, односно штетности.

Радна места са ранговима ризика I и II сматрају се радним местима са прихватљивим ризиком.

Радна места са повећаним ризиком су радна места са ранговима ризика III, IV и V.

Утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

На основу процењених ризика на радном месту и у радној околини утврђују се начини и мере за њихово отклањање, смањење или спречавање као и посебни здравствени захтеви које морају имати запослени на радним местима са повећаним ризиком као и запослени који рукују одређеном опремом за рад.